

महाराष्ट्र शासन

तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, पुणे

दूरध्वनी क्र.०२०-२५६५६२३४/२५६५७१७६
Email ID : ropune@dtmh.maharashtra.gov.in

४१२-ई, शिवाजीनगर, पुणे - ४११ ०१६.

जा.क्र.तंशिविकापू/विवि-३/मान्यता/२०२०-२१/ ३३९८

दिनांक : ०५ AUG 2021

प्रति,

प्राचार्य/संचालक,

या विभागीय कार्यालयाचे अधिनस्त,

सर्व पदविका, पदवी / पदव्युत्तर पदवी औषधनिर्माणशास्त्र अभ्यासक्रमाच्या संस्था,

विषय :- शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून शासनाने मान्यता दिलेलया औषधनिर्माणशास्त्र संस्थांमध्ये नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे, सध्या सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश क्षमतेत वाढ, तुकडी पुर्ण करणे इ. साठी शासन निर्णयातील अटी व शर्तीची पर्तता करून संचालनालयाची मान्यता देण्याबाबत...

संदर्भ :- मा.संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांचे पत्र क्र २/एनजीसी/डीटीई-मान्यता/२०२१/६८४ दिनांक ४/०४/२०२१

उपरोक्त विषयास अनुसरून या विभागीय कार्यालयाच्या अधिनस्त औषधनिर्माण अभ्यासक्रमाच्या पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी विनाअनुदानित संस्थांना कळविण्यात येते की, फार्मसी कौसिल ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली या शिखर परिषदेच्या मान्यतेस अनुसरून संदर्भाधीन शासन निर्णयांन्वये शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून विद्यमान विनाअनुदानित औषधनिर्माणशास्त्र अभ्यासक्रमाच्या पदविका व पदवी संस्थांमध्ये अनुक्रमे पदवी व पदव्युत्तर पदवी नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे, सध्या सुरु असलेल्या पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश क्षमतेत वाढ, तुकडी पुर्ण करणे इ. बाबत मान्यता दिलेली आहे.

फार्मसी कौसिल ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली यांच्या अटी व शर्ती यांची पुर्तता, संयुक्त खात्यात मुदतठेव व शासन निर्णयातील अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबतचा करारनामा इ. कागदपत्रांची तपासणी करावयाची आहे. यास्तव संदर्भाय शासन निर्णयात नमूद कलेल्या संस्थांनी सोबतच्या विवरणपत्र अ मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे तपासणीसाठी त्वरीत संचालनालयास सादर करावेत. सदर कागदपत्र बॉक्स फाईल मध्ये विवरणपत्रात नमूद केलेल्या क्रमानुसार व पृष्ठ क्रमांक नमूद करून सादर करावीत.

प्रस्ताव सादर करण्यासाठी संस्थेच्या केवळ एकाच प्रतिनिधीने उपस्थित राहून कोविड या साथीच्या आजाराच्या प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी सामाजिक अंतर राखणे, मास्कचा वापर करणे इत्यादीचे पालण करावे. संबंधित संस्थांनी सोबतच्या विवरणपत्र अ मध्ये नमूद कागदपत्रे सादर करून संचालनालयाची मान्यता घेण्यात यावी, अन्यथा संबंधीत अभ्यासक्रमाच्या शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मधील प्रवेशाबाबत संबंधित संस्थांना काही समस्या उद्भवल्यास त्याची संपुर्ण जबाबदारी संबंधित संस्थांची राहील याची नोंद घ्यावी.

०५०८१४
(ए.म.आर.जाधव)

प्र.सहसंचालक,
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, पुणे

सोबत :- महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय छायाकिंत प्रत

महाराष्ट्र शासन

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य

३, महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र. १९६७, मुंबई ४०० ००९.

दूरध्वनी क्र. ०२२-६८५९४४२, ४४३, ४५०

ई-मेल-desk2@dtemaharashtra.gov.in, वेबसाईट: <http://www.dtemaharashtra.gov.in>

परिपत्रक

क्र. २/एनजीसी/डीटीई-मान्यता/२०२१/६८४

दिनांक

०४ AUG 2021

प्रति,
संचालक / प्राचार्य,
संबंधित संस्था,
महाराष्ट्र राज्य

विषय:- शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून शासनाने मान्यता दिलेल्या औषधनिर्माणशास्त्र संस्थांमध्ये नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे, सध्या सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश क्षमतेत वाढ, तुकडी पुर्ण करणे इ. साठी शासन निर्णयातील अटी व शर्तीची पुर्तता करून संचालनालयाची मान्यता देण्याबाबत.....

संदर्भ :- शासन निर्णय क्रमांक टीईएम-२०२१/प्र.क्र.११०/तांशि ४, दि. २९.०७.२०२१

फार्मसी कॉसिल ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली या शिखर परिषदेच्या मान्यतेस अनुसरून संदर्भाधीन शासन निर्णयांच्ये शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ पासून विद्यमान विनाअनुदानित औषधनिर्माणशास्त्र अभ्यासक्रमाच्या पदविका व पदवी संस्थांमध्ये अनुक्रमे पदवी व पदव्युत्तर पदवी नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे, सध्या सुरु असलेल्या पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश क्षमतेत वाढ, तुकडी पुर्ण करणे इ. बाबत मान्यता दिलेली आहे.

संदर्भीन शासन निर्णयात नमूद केल्यानुसार शासन, फार्मसी कॉसिल ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली यांच्या अटी व शर्ती यांची पुर्तता, संयुक्त खात्यात मुतदठेव व शासन निर्णयातील अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबतचा करारनामा इ. कागदपत्रांची तपासणी करावयाची आहे. यास्तव संदर्भीन शासन निर्णयात नमूद केलेल्या संस्थानी सोबतच्या विवरणपत्र अ मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे तपासणीसाठी खरीत या संचालनालयास सादर करावेत. सदर कागदपत्रे बॉक्स फाईल मध्ये विवरणपत्रात नमूद केलेल्या क्रमानुसार व पृष्ठ क्रमांक नमूद करून सादर करावीत.

संबंधित संस्थाना सुचित करण्यात येते की, वरील प्रस्ताव सादर करण्यासाठी संस्थेच्या केवळ एकाच प्रतिनिधीने उपस्थित राहून कोविड १९ या साथीच्या आजाराच्या प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी शासन आदेशानुसार सामाजिक अंतर (Social Distancing) राखणे, मार्स्कचा वापर करणे इ. दिशानिर्देशांचे पालन करण्यात यावे. संबंधित संस्थानी सोबतच्या विवरणपत्र अ मध्ये नमूद कागदपत्रे सादर करून संचालनालयाची मान्यता घेण्यात यावी, अन्यथा संबंधीत अभ्यासक्रमाच्या शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मधील प्रवेशाबाबत संबंधित संस्थाना काही समस्या उद्भवल्यास त्याची संपुर्ण जबाबदारी संबंधित संस्थांची राहील याची नोंद घेण्यात यावी.

(डॉ. अभ्युवाध)

संचालक,

तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

प्रत : सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, अमरावती/ औरंगाबाद/ मुंबई/ नागपूर/ नाशिक/ पुणे

त्यांना कळविण्यात येते की, आपल्या विभागातील कार्यक्षेत्रातील सर्व संबंधित संस्थाना आपले स्तरावरून सदर परिपत्रक अग्रेषित करण्यात यावे. तसेच ज्या संस्थांनी त्यांचे अर्जासाठी शासन निर्णय क्रमांक : टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांशि-४ दि. २२ फेब्रुवारी २०१८ अन्वये विहित नोंदणी शुल्क आपले कार्यालयास अदा केले नसल्यास ते त्यांचेकडून वसूल करण्यात यावे.

विवरणपत्र अ

अ.क्र.	कागदपत्रांचा तपशील	पृष्ठ क्रमांक
1.	अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद / फार्मसी कौन्सिल ॲफ इंडिया / वास्तुकल परिषद नवी दिल्ही यांनी शै.व. २०२१-२२ करीता दिलेल्या मान्यता आदेशाची प्रत	
2.	शासनामार्फत मान्यता दिलेल्या शासन निर्णयाची प्रत.	
3.	प्रस्तावित अभ्यासक्रमांसाठी संबंधित विद्यापीठाने / मंडळाने दिलेल्या संलग्नता आदेशाची प्रत.	
4.	सोबत जोडलेल्या प्रपत्र - 'आ' व 'ब' प्रमाणे रु. १००/- च्या स्टॅप पेपरवर नोंदणीकृत क्रारनामा (Agreement) ची मूळप्रत या संचालनालयास सादर करावे.	
5.	शासन निर्णय क्रमांक टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांशि-४ दि. २२ फेब्रुवारी २०१८ मध्ये विहित केल्यानुसार खालील प्रमाणे १० वर्घ मुदतीसाठी करण्यात आलेली संयुक्त मुदतठेवीची मुळपावती व त्याची साक्षांकित प्रत. <ul style="list-style-type: none"> - नवीन बी. फार्मसी अभ्यासक्रम - रु. ४.५० लाख - बी. फार्मसी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश क्षमतेत वाढ — रु १.५० लाख - नवीन पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम [एम. फार्मसी / फार्म.डी / फार्म डी .(पीबी)] — रु. ३.०० लाख 	
6.	शासन निर्णय क्रमांक : टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांशि-४ दि. २२ फेब्रुवारी २०१८ मध्ये नमूद करण्यात आल्यानुसार विहित नोंदणी शुल्क संबंधीत तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालयास जसा करून त्याची पावती सोबत जोडावी.	
7.	नेमणुक करण्यात आलेल्या प्राचार्यांचा बायो-डाटा.	
8.	संस्थेतील विद्यमान अभ्यासक्रमांसाठी कार्यरत असलेल्या शिक्षक व शिक्षेतर कर्मचारी यांची यादी (नांव, पदनाम, नियुक्तीचा दिनांक, शैक्षणिक अर्हता, अनुभव, वेतनश्रेणी, सद्या घेत असलेले वेतन इ. तपशीलासह)	
9.	प्रस्तावित अभ्यासक्रमासाठी नव्याने नियुक्त करण्यात आलेले शिक्षक, शिक्षेतर कर्मचारी यांचे नेमणुक आदेश, रुजू अहवाल यांच्या आदेशाच्या साक्षांकित छायाप्रती.	
10.	अनुक्रमांक ९ मध्ये नमूद केल्यानुसार नियुक्ती स्वीकारण्यात आल्याबाबतचे संबंधित शिक्षक व शिक्षेतर कर्मचारी यांचे रु. १००/- च्या स्टॅप पेपरवर करण्यात आलेले मुळ शपथपत्र.	
11.	प्रस्तावित अभ्यासक्रमासाठी खरेदी करण्यात आलेली पुस्तके/ साहित्याची यादी, खरेदी केल्याचे बिल, तसेच संबंधीतास पैसे अदा केल्याबाबतच्या पावत्यांच्या साक्षांकित छायाप्रती.	
12.	इमारतीचे बांधकाम क्षेत्राबाबत नोंदणीकृत आर्किटेक्टचे प्रमाणपत्र, इमारतीत वीज, पाणी, टॉयलेट, बाथरूम, लेडीजरुम, इ. सुविधा असल्याबाबत प्रमाणपत्र.	
13.	इमारतीत आग प्रतिबंधक यंत्रणा बसविण्यात आल्याबाबतची कागदपत्रे. (फायर अँड सेफ्टी प्रमाणपत्र)	

(प्रपत्र - ब)

हमीपत्र

(रुपये १००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅम्पपेपरवर नोटराईज्ड केलेले)

आम्ही

या सोसायटी / ट्रस्टचे अध्यक्ष, सचिव अनुक्रमे

श्री. व श्री.

तसेच

या संस्थेचे प्राचार्य, संचालक

खालीलप्रमाणे हमीपत्र लिहून देतो की,

१. संस्थेमध्ये सुरु असलेल्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रमांच्या रिक्त जागांची माहिती संस्थेच्या या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आली आहे. सदर माहिती संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध माहितीनुसार बरोबर असून त्यात कोणतीही तफावत नाही.
२. संस्थेमध्ये तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत राबविण्यात येणा-या विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाच्या वेळी प्रसिद्ध केलेल्या संस्थेच्या माहितीपुस्तिकेत खालील बाबींचा समावेश करण्यात आलेला आहे.
  - अ) संस्थेमध्ये मान्यताप्राप्त अभ्यासक्रम आणि प्रत्येक अभ्यासक्रमनिहाय विद्यार्थी प्रवेश क्षमता.
  - ब) प्रत्येक अभ्यासक्रमासाठी परिषदेच्या निकषाप्रमाणे मंजूर, भरलेली व रिक्त पदांची माहिती पदधारकांची नावे, त्यांची शैक्षणिक अर्हता आणि अभ्यासक्रमनिहाय शुल्क इत्यादी.
  - क) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार संस्थांमध्ये तक्रारनिवारण अधिकारी यांची नियुक्ती केली असून त्याबाबतची माहिती संस्थेच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेली असून या लिंकवर उपलब्ध आहे.
  - ड) अंटी रंगिंग व अंटी कॅपीटेशन फी ॲक्टच्या तरतूदी संरथेस बंधनकारक असून त्याबाबतची माहिती संस्थेच्या माहितीपुस्तीकेत व संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेली असून या लिंकवर उपलब्ध आहे. तसेच अंटी रंगिंग संदर्भात प्रवेशित विद्यार्थीं व पालकांकडून विहीत नमुन्यातील रूपये १००/- च्या स्टॅम्पपेपरवर हमीपत्र घेण्यात आलेले आहे.
  - इ) मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार (विशाखा जजमेंट) शैक्षणिक संस्थांमध्ये होणा-या विद्यार्थींनीच्या छेडछाडीवर प्रतिबंध करण्याकरीता संस्थांमध्ये महिला तक्रार निवारण समितीची स्थापना करण्यात आली असून त्याबाबतची माहिती संस्थेच्या माहितीपुस्तिकेत व संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आलेली असून या लिंकवर उपलब्ध आहे.
  - फ) संस्थेत दिव्यांगांसाठी रॅम्प व त्यांच्या सोयीच्या दृष्टीने आवश्यक उपाययोजना करण्यात आलेली आहे.
  - ग) अग्नि प्रतिबंधक कायद्यानुसार संस्थेत आवश्यक ती सर्व उपाययोजना करण्यात आलेली आहे.
  - ह) संस्थेत सिगारेट/तंबाखू आणि इतर अंमली पदार्थाच्या सेवनापासून विद्यार्थ्यांना परावृत्त करण्याकरीता जागृती व तदअनुंषंगाने कार्यवाही करण्यात येत आहे.
  - ज) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद / वास्तुविद्या परिषद व कौन्सिल ॲफ फार्मसी यांच्या विहित मानका व प्रमाणका नुसार संस्थेमध्ये आवश्यक त्या सर्व सोयीसुविधा उपलब्ध करण्यात आलेल्या आहेत.

वरील माहिती आमच्या माहितीनुसार बरोबर असून त्यात कोणतीही तफावत नाही. भविष्यात माहितीमध्ये तफावत किंवा खोटी असल्याचे आढळल्यास त्यास सर्वस्वी आम्ही जबाबदार राहू.

15. The Directorate of Technical Education, M.S., Mumbai and his nominee or concerned Regional Jt. DTE and the nominee can undertake surprise visit and carry out the inspection of the institution at any time in respect of infrastructure facilities, land, building, staff and availability of machinery and equipment as per AICTE /PCI/ COA norms in case of receipt of complaint from anybody.

16. The institute will not close down at its own accord without the permission of the AICTE /PCI/ COA or State Govt. as the case may be. In case the institute is closed down for whatever reasons or closes its courses for whatever reason it should submit no objection certificate from course affiliating body and also submit affidavit on notarized stamp paper that no salaries or payment of arrears of staff or any other liability is pending with it and even after closing down the institute if such type of liabilities arises afterwards the institute will be solely responsible for it.

17. The society will pass the resolution in the General Body stating that, all the above conditions from 1 to 18 are acceptable to the society and binding on the society.

On behalf of the Society (Name of the Society / Trust) :-

I, Shri/Smt. ----- Chairman/President of the above named society
will agree and promise that, the society will pass a resolution in a General Body stating that, all condition
are acceptable and binding on the society.

Witness1.

President / Chairman

Place :-

Date :-

(प्रपत्र - अ)

(To be notarized on Rs. 100/- Stamp paper and should be submitted in original)

A G R E E M E N T

For observance of conditions prescribed by the Appex Bodies/ State Government for

1. Starting of New College with Degree or Post Graduate Degree in Engineering / Technology / Pharmacy / HMCT / Management courses (Technical Campus) etc.
2. Starting of Degree or Post Graduate Degree or Diploma or Post Graduate Diploma in existing College / Polytechnic / Institute or increase of intake of the existing courses.

(Retain either 1 or 2 whichever is applicable)

Information about institution & sanction of course etc.

1. Name of the Society :-
2. Registration No. :-
3. Name of the College/Institute :-
(with instt. Code on DTE website)
(As per AICTE /PCI/ COA approval letter)
4. Address :-
(As per AICTE /PCI/ COA approval letter)
5. AICTE /PCI/ COA Permanent ID No. :-
6. Phone No./Fax No. :-
7. E-mail address :-
8. AICTE /PCI/ COA Approval Letter No. & Date :-
9. G.R. No. & Date of State Government GR:-
10. Courses and Intake :- (should be given in following table)

(A) Existing				(B) Newly Approved			
Sr. No.	Full name of the courses	Duration	Intake	Sr.No.	Full name of the courses	Duration	Intake
	Total (A)					Total (B)	

Total(A)+(B)

Conditions:

1. Rules and Regulations for the regular admissions as competent authority shall be abide by as announced every year and there shall be no deviation in the rules and regulations of the admissions.
2. Building requirement for each course shall be as per the requirement laid down by the Appex Bodies or the affiliating body.

3. Institute must recruit sufficient and eligible staff as per norms for running and maintenance of institution and pay scales of the teaching and non-teaching staff should be observed as per the directives given by the State Govt., Director of Technical Education and the Appex Bodies.

Sr.No.	Name	Qualification	Designation	Date of appointment	Pay Scale

4. Books, Computers, Furnitures Machinery & Equipment shall be as per requirement of the Appex Bodies or the affiliating body.

Sr.No.	Name of Suppliers	Bill No. & Date with Amount	Amount paid	Mode of payment & Details

5. (I) Management must clearly mention availability of land as per the prescribed requirement at the site shown in the plan, so that the College/Polytechnic/Institute can function smoothly.

(II) Management will deposit prescribed amount with nationalized or scheduled bank in joint fixed deposit account in the name of the President / Secretary of the society and the Director of Technical Education, Maharashtra State, Mumbai for 10 years period before starting of the new College / Polytechnic / Institute or starting of newly approved courses.

The details of joint fixed deposit should be given belows :-

Name of the Bank & Branch with postal Address :-

Amount of fixed Deposit   Rs.
Period :-   Date

(III) The original receipt/document of fixed deposit should be shown to the Director of Technical Education, M.S. Mumbai and after taking note of it in Director's Office the Original receipt will be kept in safe custody of the Collage / Polytechnic / Institute.

(IV) The amount so deposited will not be unilaterally withdrawn by the management without the concurrence of the Director of Technical Education, M.S., Mumbai.

6. The College/Institute will be established by the society registered for the purpose and observe rules and regulations pertaining to admissions, Governing Body, staff selection, running and maintenance of Institution.

7. The College or Institute shall make application to the concerned University for obtaining affiliation for the course as per the provisions of Maharashtra Public Universities Act, 2016 within the stipulated time along with prescribed fees. The Management and the College or Institute will be fully responsible for the academic loss of the students and all other consequences if the concerned University refuse to give affiliation to the institute or course after giving admission to students through Centralized Admission Process.

8. Institute will be permitted to charge fees as decided by the Fee Regulat Fee Regulating Authority / Govt. of Maharashtra and permitted by the Director of Technical Education, Maharashtra State, Mumbai for different courses.

9. No Capitation fees or donation either in cash or in kind will be taken from the student or his/her parents by the society for admission.

10. There will be no transfer of students from one institutions to other institutions on any ground at any stage, except it is within the rules or permitted by the Director of Technical Education, M.S., Mumbai.

11. As far as possible hostel accommodation for the girls will be provided by the management and efforts will be made to provide the hostel accommodation to boys also.

12. Institute must fulfill all the norms for essential requirements specified by Apex bodies.

13. Claims for grant-in-aid for recurring or non-recurring expenditure will not be permitted by the Government at any time, at any stage and for any reason.

14. Recognition by the Government and affiliating body can be withdrawn on the recommendations of the Director of Technical Education, Maharashtra State, Mumbai on the grounds of poor academic performance, financial irregularities, malpractice, disobedience of Government orders, not following rules and regulation framed by the Government for maintenance and running of the institution.

विना अनुदानित तत्वावर पदवी, पदव्युत्तर पदवी/पदविका, (पदविकोत्तर पदविका) या स्तरावरील व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या संस्थांच्या विविध प्रस्तावांकरिता नोंदणी शुल्क आकारणे य संयुक्त खात्यात मुदत ठेव ठेवण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : २२ फेब्रुवारी, २०१८

संदर्भ : १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१७/

प्र.क्र.१४/तांशि-४, दिनांक २३/५/२०१७

२) संचालक, तंत्र शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्र.२/एनजीसी/

२०१७/३९, दिनांक ०८/०९/२०१८

प्रस्तावना :

राज्यातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या अधिपत्याखालील विना अनुदानित तत्वावर नवीन व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या संस्था सुरु करणे, सुरु असलेल्या संस्थेत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे किंवा मंजूर प्रवेश क्षमतेत बदल करणे, पी.आय.ओ. व एनआरआय च्या जागा या संदर्भातील मुदतवाढीबाबत, प्रवेश क्षमता कमी करणे/ अभ्यासक्रम बंद करणे, संस्थेचे स्थलांतर अथवा नावात बदल, परदेशी संलग्नता, पदव्युत्तर पदवी, पदव्युत्तर पदविका, पदविकोत्तर पदविका अभ्यासक्रमाच्या मंजूर क्षमतेत वाढ करणे, ट्रस्ट/सोसायटी/ कंपनीच्या नावात बदल करणे, भाहिला संस्थेचे को-एज्युकेशन मध्ये परिवर्तन व को-एज्युकेशन संस्थेचे गहिला संस्थेत परिवर्तन करणे, संलग्न विद्यापीठाच्या नावात बदल करणे, पदविका स्तरावरुन पदवी स्तरावर परिवर्तन व पदवी स्तरावरुन पदविका स्तरावर परिवर्तन करणे, मॅनेजमेंटमधील फैलोशिप प्रोग्राम सुरु करणे या प्रस्तावांसाठी आकारावयाचे नोंदणी शुल्क संदर्भाधीन क्र. (१) च्या शासन निर्णयान्वये निर्धारीत करण्यात आले आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ साठी अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने प्रसिद्ध कैलेल्या ऑप्रवल प्रोसेस हॅण्डबुकमध्ये १) पीजीडीएम अभ्यासक्रमांच्या संस्थांचे रूपांतरण एमबीए अभ्यासक्रमांच्या संस्थांमध्ये करणे २) संस्थेतील द्वितीय पाळीच्या अभ्यासक्रमांचे रूपांतरण प्रथम पाळीत करणे ३) संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या नावात बदल करणे या विषयांचा नव्याने समावेश करण्यात आला असून त्यासाठी सुधा शुल्क निर्धारीत करणे आवश्यक आहे. हे विचारात

घेऊन उपरोक्त संदर्भाधीन क्र.(१) येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून वर नमूद सर्व विषयांबाबत नोंदणी शुल्क व सुधारीत मुदत ठेव निश्चित करण्यासंदर्भात सर्वसमावेशक शासन आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांच्या मान्यता प्रक्रियेच्या अनुषंगाने संदर्भाधीन क्र.(१) येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून वर नमूद सर्व विषयांच्या प्रस्तावावरील तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या स्तरावर आकारावयाचे नोंदणी शुल्क घ मुदतठेव अनुक्रमे Annexure "A" व "B" नुसार निर्धारीत करण्यात येत आहे.

Annexure "A"

विनाअनुदानित पदविका, पदवी, पदव्युत्तर पदवी, पदव्युत्तर / पदविकोत्तर पदविका या स्तरावरील व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या संस्था / महाविद्यालयातील विविध प्रस्तावांसाठी नोंदणी शुल्क

(रुपय)

अ. क्र	प्रस्तावाचे स्वरूप	ज्या ठिकाणी प्रत्यक्ष अभ्यासक्रम सुरु आहे किंवा सुरु करण्यात येणार आहेत त्या ठिकाणासाठी विहित केलेली नोंदणी शुल्कांची रक्कम			
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१.	नवीन अभियांत्रिकी / तंत्रशास्त्र/ वास्तुशास्त्र/ औषधनिर्माणशास्त्र/ हॉटेल मॅनेजमेंट अॅण्ड कॅटरींग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रमांची महाविद्यालये	मुंबई, ठाणे, नवी मुंबई	पुणे, नागपूर, औरंगाबाद, पिंपरी- चिंचवड, महानगरपालिका क्षेत्र	उर्वरित महानगरपालिका	इतर
२.	नवीन अभियांत्रिकी / तंत्रशास्त्र/ वास्तुशास्त्र/ औषधनिर्माणशास्त्र/ हॉटेल मॅनेजमेंट अॅण्ड कॅटरींग टेक्नॉलॉजी पदविका अभ्यासक्रमांच्या संस्था	२,२५,०००/-	१,५०,०००/-	१,१२,५००/-	७५,०००/-

शासन निर्णय क्रमांक: टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांत्रि-४

३.	नवीन अभियांत्रिकी /तंत्रशास्त्र/वास्तुशास्त्र/ औषधनिर्माणशास्त्र/ हॉटेल मैनेजमेंट ऑफ़ कॉर्टरींग टेक्नॉलॉजी / एमबीए/ एमएमएस/ एमसीए/ पीजीडीएस/ पीजीडीबीएम अभ्यासक्रमांची पदव्युत्तर पदवी/ पदव्युत्तर/ पदविकोत्तर पदविका महाविद्यालये	१,५०,०००/-	१,१२,५००/-	७५,०००/-	४५,०००/-
४.	सुरु असलेल्या सर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांची महाविद्यालये तथा संस्थेत प्रथम वा दुसऱ्या पाळीमध्ये अतिरिक्त / नविन अभ्यासक्रम सुरु करणे व अभ्यासक्रमाच्या मंजूर प्रवेश क्षमतेत वाढ करणे	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-
५.	अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या अखत्यारित नसलेल्या इतर अभ्यासक्रमांचे प्रस्ताव व इतर अंशकालीक पदविका वा पदविकोत्तर अभ्यासक्रम	६०,०००/-	४५,०००/-	३०,०००/-	१५,०००/-
६.	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांच्या महाविद्यालयांचे तथा संस्थांचे स्थलांतरण	१,३५,०००/-	१०,०००/-	६७,५००/-	४५,०००/-

शासन निर्णय क्रमांक: टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांशि-४

७.	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची महाविद्यालये तथा संस्था बंद करणे	१,३५,०००/-	९०,०००/-	६७,५००/-	४५,०००/-
८.	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात तथा संस्थेत अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या अखत्यारितील अभ्यासक्रमांची दुसरी पाळी व अंशकालीन अभ्यासक्रम सुरु करणे.	१,३५,०००/-	९०,०००/-	६७,५००/-	४५,०००/-
९.	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात तथा संस्थेत पी.आय.ओ.च्या जागा व त्यांच्या मुदतवाढीबाबत	१,३५,०००/-	९०,०००/-	६७,५००/-	४५,०००/-
१०	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात तथा संस्थेत एन.आर.आय. च्या जागा व त्यांच्या मुदतवाढीबाबत	१,३५,०००/-	९०,०००/-	६७,५००/-	४५,०००/-
११	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात तथा संस्थेतील मंजूर प्रवेश क्षमता कमी करणे/ अभ्यासक्रम बंद करणे	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-

शासन निर्णय क्रमांक: टीईएम-२०१८/प्र.क्र.२३/तांत्रि-४

१२	सुरु असलेल्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या संस्थांच्या नावात बदल करणे	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-
१३	डयूअल पदवी / इंटिग्रेटेड कोर्सेस	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-
१४	परदेशी संस्था/ विद्यापीठ यांचा सहयोग	४,५०,०००/-	३,००,०००/-	२,२५,०००/-	१,५०,०००/-
१५	ट्रस्ट/ सोसायटी/ कंपनीच्या नावात बदल करणे	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-
१६	महिला संस्थेचे को- एज्युकेशन मध्ये परिवर्तन व त्याउलट	१,३५,०००/-	१०,०००/-	६७,५००/-	४५,०००/-
१७	संलग्न विद्यापीठाच्या नावात बदल करणे	नोंदणी शुल्क आकारण्यात येऊ नये			
१८	पदविका स्तरावरुन पदवी स्तरावर परिवर्तन व त्याउलट :-नविन अभियांत्रिकी / तंत्रशास्त्र/ वास्तुशास्त्र/ औषधनिर्माणशास्त्र/ हॉटेल मॅनेजमेंट ॲण्ड कॅटर्रिंग टेक्नॉलॉजी अभ्यासक्रमांची महाविद्यालये (१) पदवी (२) पदविका (३) पदव्युत्तर पदवी / पदव्युत्तर पदविका/ पदविकोत्तर पदविका	२,२५,०००/- १,५०,०००/- १,५०,०००/-	१,५०,०००/- १,१२,५००/- १,१२,५००/-	१,१२,५००/- ७५,०००/- ७५,०००/-	७५,०००/- ४५,०००/- ४५,०००/-
१९	मॅनेजमेंटमधील फेलोशिप प्रोग्राम	४,५०,०००/-	३,००,०००/-	२,२५,०००/-	१,५०,०००/-

२०	पीजीडीएम अभ्यासक्रमाच्या संस्थांचे रूपांतरण एमबीए अभ्यासक्रमाच्या संस्थांमध्ये करणे	१,५०,०००/-	१,१२,५००/-	७५,०००/-	४५,०००/-
२१	संस्थेतील द्वितीय पाळीच्या अभ्यासक्रमाचे रूपांतरण प्रथम पाळीत करणे	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-
२२	संस्थेत सुरु असलेल्या अभ्यासक्रमाच्या नावात बदल करणे	७५,०००/-	६०,०००/-	४५,०००/-	३७,५००/-

Annexure "B"

विनाअनुदानित पदवी, पदव्युत्तर पदवी, पदविका, पदव्युत्तर / पदविकोत्तर पदविका
या स्तरावरील व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या संस्था/ महाविद्यालयातील विविध
प्रस्तावांसाठी मुदत ठेव.

(रुपये)

अ.क्र.	प्रस्तावाचे स्वरूप	प्रथम वर्ष	द्वितीय वर्ष
१.	पदवी अभ्यासक्रमाची नवीन अभियांत्रिकी महाविद्यालये	२२,५०,०००/-	२२,५०,०००/-
२.	औषधनिर्माणशास्त्र/वास्तुशास्त्र/हॉटेल मैनेजमेंट ऑफ़ कॅटरीग टेक्नॉलॉजी पदवी अभ्यासक्रमाची नवीन महाविद्यालये	१२,००,०००/-	१०,५०,०००/-
३.	एमबीए/एमएस/एमसीए/पीजीडीएम/पीजी डीबीएम/अभ्यासक्रमाची नवीन पदव्युत्तर पदवी/पदव्युत्तर पदविका महाविद्यालये	१०,५०,०००/-	९,००,०००/-
४.	पदविका अभ्यासक्रमाची नवीन तंत्रनिकेतने (अभियांत्रिकी)	९,००,०००/-	७,५०,०००/-
५.	वास्तुशास्त्र/औषधनिर्माणशास्त्र/ हॉटेल मैनेजमेंट ऑफ़ कॅटरीग टेक्नॉलॉजी पदविका अभ्यासक्रमाच्या नवीन संस्था	७,५०,०००/-	७,५०,०००/-
६.	संगणक प्रगत अभ्यासक्रमाच्या नवीन संस्था	३,००,०००/-	३,००,०००/-

७.	पदवी/पदव्युत्तर पदवी/ पदव्युत्तर पदविका अतिरिक्त अभ्यासक्रम	४,५०,०००/- प्रति अभ्यासक्रम	२२,५०,०००/-
८.	पदविका अतिरिक्त अभ्यासक्रम	३,००,०००/- प्रति अभ्यासक्रम	
९.	वाढीव प्रवेश क्षमता / पदवी/पदव्युत्तर पदवी (अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेच्या मानकान्वये निर्धारीत एका तुकडीसाठी)	१,५०,०००/- प्रति अभ्यासक्रम	
१०.	पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रम (अंशकालीन)	३,००,०००/- प्रति अभ्यासक्रम	
११.	एम.ई./एम.टेक./एम.फार्म/ इत्यादी व पदव्युत्तर पदविका अभ्यासक्रम	३,००,०००/- प्रति अभ्यासक्रम	
१२.	डग्यूअल पदवी/ इंटिग्रेटेड कोर्सेस	४,५०,०००/- प्रति अभ्यासक्रम	
१३.	परदेशी संस्था/ परदेशी विद्यापीठ सहयोग	१,००,००,०००/-	१,००,००,०००/-

२. सदर योजनेची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४ पासून करण्यात येत असून सदरहू मुदत ठेव ही १० वर्षांपर्यंत बँकेत ठेवण्यात यावी. त्या रकमेचे व्याज संरथेच्या खात्यात जमा करावे आणि १० वर्षांनंतर सदरहू मुदत ठेव संरथेला परत करण्यात यावी.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१८०२२२१२१४५८८०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Madan Maruti
Morve

Digitally signed by Madan Maruti Morve
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher
And Technical Education Department,
postalCode=400032, st=Maharashtra,
225420-zebfb011392cc570301b7f36171cb9deb93ed47c
7defd653111b9dfeefcde3, cn=Madan Maruti Morve
Date: 2018.02.22 02:15:52 +05'30'

(म. मा. मोरवे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
४. सचिव, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, शासकीय तंत्रनिवेत्तन इमारत,
४९, खेरवाडी, अलियावर जंग मार्ग, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०००५९
५. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर

६. महालेखापाल (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
८. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, विभागीय अधिकारी, इंडस्ट्रियल ऑश्युरेंस बिल्डिंग,
२ रा माळा, चर्चगेट, मुंबई
११. सर्व मा.मन्त्रांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१२. सर्व मा.राज्यमन्त्र्यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१३. कुलसचिव, मुंबई विद्यापीठ, फोर्ट, मुंबई
१४. कुलसचिव, एस.एन.डी.टी. महिला विद्यापीठ, मुंबई
१५. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
१६. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे
१७. कुलसचिव, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
१८. कुलसचिव, उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
१९. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
२०. कुलसचिव, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
२१. कुलसचिव, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
२२. कुलसचिव, सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर
२३. कुलसचिव, गोडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
२४. कुलसचिव, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर तंत्रशास्त्र विद्यापीठ, लोणेरे, जि.रायगड
२५. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातील सर्व सह सचिव / उप सचिव
२६. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातील सर्व कार्यासने
२७. निवडनस्ती, तांशि-४